IN_24 6/9/07 9:55 Stránka 25

Se žlutým špendlíkem na klopě

VÝSTAVY O ŽIVOTĚ A DÍLE LEGENDÁRNÍHO JAROSLAVA FOGLARA

Přírodu člověk neošálí, čas dlouhých večerních soumraků, přející výpravám do neprobádaných křivolakých uliček, je po roce opět tu. Hlavní třídou přejede tramvaj a její poslední vůz, něco jako opona na rozpálené ulici, otevře výhled na Stínadla. Trefíte tam ještě? A dokázali byste tam na výpravu poslat své děti?

Pro začátek postačí, když si do klopy zapíchnete špendlík se žlutou hlavičkou, abyste byli co nejméně nápadní, splynuli s davem a vydáte se na stínadelskou výpravu, na které si oživíte paměť. Záleží jen na vás, zda si vyberete Prahu nebo Brno, tramvaj oddělující tu tajuplnou čtvrť od okolního světa jezdí v obou městech.

Brněnská Stínadla najdete na výstavě v Dietrichsteinském paláci nazvané „Kde bílá oblaka plují...“ a vstoupíte do nich doslova. Cesta expozicí totiž vyvolává iluzi skutečného průchodu územím Vontů.

Uvidíte tu třeba osm originálních příběhů Rychlých šípů, které nakreslil Jan Fischer. Další raritou jsou původní kroniky skautského oddílu, který vedl Jaroslav Foglar, přezdívaný Jestřáb. To je ta radostnější část výstavy. Jak bylo na Foglara nahlíženo v dobách komunistického režimu, dokládají ukázky z tehdejších novin.

Morseovka výhodou

Při přecházení mezi exponáty si zkuste jen tak položit ruku na kapsu bundy. Pár zápalek a škrtátko? Několik drobných mincí, zavírací špendlík, jehla, smotaná nit, špaček dřevěné tužky, špalíček svíčky? Poštovní známka, žiletka? Vše v malém plechovém pouzdře, třeba krabičce od pastilek, která je proti otevření zajištěna přetaženou gumou? To byste v kapse rozhodně měli mít, když míříte do Stínadel. Legendární krabička poslední záchrany byla povinnou výbavou každého správného dobrodruha. Stejně tak švihadlo ovázané kolem pasu. Pokud se jich navázalo několik za sebou, bylo možné s jejich pomocí přelézat zdi mezi dvorky domů ve Stínadlech. A víte, jakým uzlem nejlépe švihadla spojit?

To si můžete na výstavě zopakovat na konci expozice, v herně nazvané U třináct bobříků. //../-/--/../-/.// //--/---/.-./..././---/.../-/.-/../..--..// Pokud ano, užijete si tu s ní dostatek zábavy. Pokud ne, můžete si chybějící znalosti doplnit. Třeba se vám taková věc bude hodit.

Další tajemství reprezentují vystavení ježci v kleci, hlavolam, jehož držitel vládl Stínadlům, a který v sobě ukrýval plán na slavné létací kolo Jana Tleskače. I to je to za sklem vitríny vystavené. Kdo se chce vzdělávat, může. Vysvětlujících popisek je na výstavě přehršel a Jaroslav Foglar, který se narodil před sto lety, 6. července 1907, si tak pečlivě zpracované připomenutí zaslouží.

FREPRO: ARCHIV

Místo k moři pod stan

Co dál po brněnské výstavě? V neděli je zavřená, a tak tu je možnost volby. Buď se vydat na výpravu za město, jak tomu bývalo ve Foglarových dobách, nebo se přesunout do Prahy na výstavu „Od Bobří řeky do Stínadel“.

Podobně jako v Brně tu uvidíte Foglarovy knihy, kreslené Rychlé šípy, ale také tábornický totem a jeden z originálních českých vynálezů – stan na podsadě. Mezi skauty bývalo obvyklé, že spojili dva dílce vojenské celty a pod vzniklým jehlanem nocovali. Jenže na podmáčené louce, třeba v místech slavné Sluneční zátoky u Sázavy, nemohla být o komfortu ani řeč. Stačilo však vyprosit na pile krajinkové ořezy, vyrobit z nich podsadu a pak místo na zemi spát na improvizovaném vyvýšeném lůžku. A navíc v takovém stanu bylo možné se postavit a tábornické věci mít uložené v dřevěné bedně.

Co tedy letos nepořizovat letní dovolenou jako last minute, ale inspirovat se na výstavách věnovaných Jaroslavu Foglarovi a vyrazit do Stínadel nebo pod stan? Ostatně, i takový Petr Kellner dává tábornické dovolené přednost. ■

VÁCLAV TRACHTA

Informace

Rychlé šípy v Brně

Kde oblaka bílá plují...

Moravské zemské muzeum, Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno, telefon: 542 321 205. Vstupné na výstavu stojí 30 korun, dětský lístek je za 20 korun a rodinná vstupenka za 75 korun. Otevřeno je od úterý do soboty od 9 do 17 hodin. Výstava je přístupná do 6. října.

www.mzm.cz/mzm

Informace

Rychlé šípy v Praze

Od Bobří řeky do Stínadel

Muzeum hlavního města Prahy, hlavní budova na Florenci, Na Poříčí 52, Praha 8, tel.: 224 223 696. Otevřeno je každý den s výjimkou pondělí od 9 do 18 hodin. Vstupenka pro dospělé stojí 80 korun, děti platí 30 korun, rodinné vstupné se prodává za 160 korun. Půjdete-li na výstavu první čtvrtek v měsíci, zaplatíte pouze jednu korunu a výstava je navíc otevřená až do 20 hodin. Potrvá do 2. září.

www.muzeumprahy.cz